

Norrlandsoperan Verksamhetsplan 2024

NO

Norrlandsoperan

Verksamhetsplan 2024

Baserat på bolagsordning, ägardirektiv från Region Västerbotten och Umeå kommun, Region Västerbottens Kulturplan med regionalt musik- och dansuppdrag samt Norrlandsoperans visions- och strategidokument (se bilaga) ges härmed direktiv för bolagets konstnärliga verksamheter för kalenderåret 2024. Varje avdelning ges även i uppdrag att upprätta en måluppfyllnadsplan (se bilaga) för 2024 senast 27 oktober 2023 som ska följas upp i samband med tertial- och årsredovisningar. Verksamhetsuppdrag och specificerade produktionsvolymerna för 2024 för bolagets konstnärliga verksamheter meddelas senast 31 december 2022.

Verksamhetsplan för 2024 gäller under förutsättning att verksamhetsbudgeten för hela Norrlandsoperan tilldelas enligt budgetprognos med förväntade statliga budgetuppskrivningar på ca 2%.

Vision

Norrlandsoperans vision är:

”Norrlandsoperan – Sveriges ledande spelplats för nyskapande scenkonst”

Mål

Norrlandsoperans fem övergripande mål - som tar sin utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv och regionens kulturplan - ska genomsyra all verksamhet i företaget och är fastställda av styrelsen 17 september 2021.

- Norrlandsoperan ska vara ett nyskapande och modigt scenkonsthus som speglar samtiden och påverkar framtiden.
- Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang och verksamheten ska kännetecknas av en mycket hög konstnärlig kvalitet.
- Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken samt utveckla det digitala erbjudandet.
- Norrlandsoperans verksamhet ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar.
- Norrlandsoperan ska prioritera och utveckla verksamheten för barn och unga.

Värdegrund

All verksamhet vid Norrlandsoperan ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar.

Barn och unga samt FN:s barnkonvention

Norrlandsoperan har ett brett uppdrag och en publik som spänner över alla åldrar i hela Region Västerbotten. Norrlandsoperan ska presentera en jämlik, varierad, tillgänglig och hållbar verksamhet som återspeglar den kulturella mångfalden som finns i Västerbotten. Den prioriterade målgruppen för hela verksamheten är barn och unga. Fokus ska ligga på det egna skapandet och pedagogiska insatser. Barnets rättigheter ska alltid beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i produktioner som rör eller är riktade till barn i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter som är svensk lag sedan 1 januari 2020. Sedan 2022 finns en barnrättsgrupp vid Norrlandsoperan som ser till att barnets rättigheter beaktas och som har till uppgift att utveckla den samlade verksamheten som riktas till barn och unga.

Det regionala uppdraget

Samverkan och samarbeten är en förutsättning för Norrlandsoperans verksamhet och måluppfyllelse. Norrlandsoperan ska arbeta med ett brett spektrum kulturaktörer i regionen och i norra Sverige. Det interna arbetet och koordineringen av Norrlandsoperans regionala verksamhet med fokus på barn och unga ska fortsätta utvecklas, förstärkas samt synliggöras i extern kommunikation. Fokus ska förutom målgruppen barn och unga ligga på att främja återväxten av unga arrangörer, fungera som stöd till andra aktörer i regionen samt vidareutveckla samverkan och samarbeten.

Norrlandsoperans nationella och internationella profil

Norrlandsoperan ska fortsätta stärka sin internationella profil som Sveriges ledande spelplats för den nyskapande scenkonst genom samproduktioner och samarbetsprojekt med andra internationella opera- och scenkonsthus, söka bidrag från nordiska och europeiska organisationer för produktioner och projekt tillsammans med andra aktörer, genom turnéverksamhet, nätverksbyggande och kommunikation. Norrlandsoperan ska vara synlig, ha en tydlig närvaro på både nationella och internationella plattformar och i nationella och internationella nätverk och branschtidskrifter. Att stärka den internationella profilen inbegriper även en utvecklad omvärldsbevakning inom inte bara konstnärliga frågor utan även inom områden som teknik, scenproduktion, kommunikation och marknad. Aktivt nätverksarbete är grundläggande för hållbara framtida samarbeten och långsiktig utveckling av Norrlandsoperans både nationella och internationella position och profil.

Samarbeten och extern finansiering

Alla verksamheter ska prioritera och initiera samarbeten och samproduktioner med andra nationella och internationella aktörer (inom kultur, näringsliv och vetenskap) som bidrar till ett mer hållbart producerande och turnerande. Verksamheterna ska prioritera och initiera samarbeten och samproduktioner och som en integrerad del av verksamheten söka extern medfinansiering. Större ansökningar som exempelvis EU-projekt och regionalt utvecklingsstöd måste alltid förankras hos verkställande direktör och den konstnärliga ledningsgruppen. Verkställande direktören ska tillsammans med kommunikation- och försäljningschefen under 2024 fortsätta arbeta aktivt för att hitta fler huvudsponsorer till Norrlandsoperan.

Publikarbete och pedagogiska insatser

Ett fördjupat strategiskt arbete för att locka en ny och större publik till Norrlandsoperan bör under 2024 ske av kommunikation- och marknadsavdelningen och för att tydligare profilera

Norrlandsoperan som ett modernt och modigt scenkonsthus. Riktade pedagogiska insatser och strategiskt publikarbete kompletterar all konstnärlig verksamhet. Under 2024 ska fokus läggas på tillgänglighet för prioriterade målgrupper genom exempelvis pedagogiska aktiviteter, workshops och medskapande projekt samt handledningsmaterial till skolor och arrangörer som kan tillgängliggöras även digitalt.

Digitalisering

Digitaliseringen ökar tillgängligheten, profilerar Norrlandsoperans utbud och möjliggör att nå fler invånare i regionen. Det har dock under senare år visat sig svårt för både svenska och internationella scenkonsthus att hitta en publik för ett digitalt utbud. Svensk Scenkonsts utredning visar att publiken helst vill uppleva scenkonst "live" och att en väldigt liten andel av publiken är intresserad av att ta del av scenkonst digitalt. Att digitalisera en produktion är dessutom väldigt kostsamt och därför bör alltid en analys göras om kostnaden kan motiveras med tanke på svårigheten att locka en publik. Norrlandsoperan ska dock fortsätta utveckla det digitala erbjudandet till publiken och digitalisering ska vara en del av Norrlandsoperans ordinarie verksamhet där det är publikt och ekonomiskt motiverat.

Hållbarhet

Norrlandsoperan ska sträva efter hållbarhet i alla delar av verksamheten, vilket innefattar allt från arbetsmiljö till ekonomisk och miljömässig hållbarhet i hela produktionsprocessen hos de konstnärliga avdelningarna.

Forskning och utveckling

Norrlandsoperan ska verka för att utveckla och förnya scenkonsten. De konstnärliga verksamheterna på Norrlandsoperan ska ha som mål att avsätta minst 10% av sin budget (om ekonomiska förutsättningar finnes) till forskning och utveckling med syfte att öka kunskapsmängden och hitta nya tillämpningar inom sina konstnärliga verksamheter genom kreativt och systematiskt arbete. De konstnärliga verksamheterna ska under 2024 arbeta med projekt som de under 2023 tagit fram. Norrlandsoperans FoU-projekt bör i största möjliga mån ske i samarbete med konstnärer, näringsliv eller med universitet och högskolor.

Opera

Operaavdelningen ska under 2024 genomföra produktioner för stora scenen samt produktioner i andra format. Några av produktionerna ska ha fokus på målgruppen barn och unga samt på ökad turnévänlighet (både i egen regi och som samarbete inom Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans) för att kunna framföras på fler spelplatser i regionen och i norra Sverige. Gästspel i regionen ska prioriteras och utvecklas samt gästspel av Piteå Kammaropera är prioriterat inom ramen för samarbetet inom Norrlands Nätverk för Musikteater & Dans.

De större operaproduktionerna ska digitaliseras där det är publikt och ekonomiskt motiverat.

Produktioner som initieras under 2024 ska utgå från Norrlandsoperans vision att vara den ledande spelplatsen för nyskapande scenkonst och kan både innehålla bredare som mer utmanande repertoar. Produktioner som får gärna involvera ny teknologi. Musikaliskt fokus ska ligga på 1900- och 2000-talet samt nyskrivet och produktionerna ska beakta mångfald- och genusperspektivet.

Under 2024 ska internationella gästspel och samproduktioner initieras för kommande säsonger.

Under 2024 ska samarbete ske med Piteå Musikhögskola avseende sångarutbildning/sångarakademi om ekonomiska och samarbetsmässiga förutsättningar finns.

Under 2024 ska hållbarhetsperspektivet beaktas för operaproduktioner.

Det pedagogiska arbetet för barn och unga ska fortsätta utvecklas på operaavdelningen, bland annat genom samordning och samverkan med andra avdelningar inom ramen för det regionala uppdraget samt genom arbetet med Norrlandsoperans barnkör. Publik- och arrangörsarbete med t ex bussbidrag bör fortsätta och om möjligt utvecklas.

Operaavdelningen ska under 2024 aktivt samarbeta med andra konstnärliga verksamheter inom Norrlandsoperan. Norrlandsoperans barnkör ska under 2024 vara delaktiga i orkesterprojekt. Operaavdelningens repetitör och operasångare ska under 2024 även medverka vid orkesterproduktioner.

Övriga fokusområden för operaavdelningen:

- Vara en aktiv partner i internationella nätverket Opera Europa.
- Operaavdelningen ska kontinuerligt arbeta med att bygga nationella och internationella nätverk med andra operahus med mål att initiera framtida samproduktioner och hyra/sälja egna operaproduktioner.
- Operachefen ska aktivt arbeta för extern finansiering för möjliggörande av exempelvis fler framtida beställningsverk inom operagenren.
- Fortsatt publikarbete med mindre projekt ex samarbeten med restaurang Elektra samt utveckla lokala och regionala samarbeten för att bredda möjligheter att nå ut i regionen samt till prioriterade målgrupper.

Musik – Symfoniorkestern

Norrlandsoperans symfoniorkester ska presentera egna konsertproduktioner och konserterna ska där det går och är ekonomiskt motiverat dubbleras. Minst två av dessa konsertproduktioner ska vara av evenemangskaraktär som vänder sig till en ny publik (ex film- och spelmusikkonserter, samarbeten med jazz, pop eller rock-artister). Några orkesterkonserter ska kombineras med konserter för skolor och/eller annan pedagogisk aktivitet. I uppdraget ingår att både arrangera orkester- och kammarmusikaliska konserter.

Kalenderåret 2024 ska programmässigt fokus ligga på 1900- och 2000-talets musik med ett tydligt genusperspektiv där minst 45% av musiken ska vara skriven av kvinnor. Programläggning sker i samråd mellan programansvarig, verkställande direktör och symfoniorkesterns programråd utifrån ovan specificerade fokusområden.

Under 2024 är målet att beställa ny orkestermusik (2 beställningar) samt kammarmusik (2 beställningar) förutsatt att ekonomiskt utrymme finns där beställningarna gärna får involvera ny teknologi. Genusperspektivet ska alltid beaktas och 50% av kompositionsbeställningarna ska gå till kvinnor. Orkesterbeställningarna beslutas av programansvarig för orkestern i samråd med verkställande direktör.

Orkesteravdelningen ska aktivt arbeta för att bygga nationella och internationella nätverk för sambeställningar, turnéer och andra projekt för både orkester- och kammarmusik.

Under 2024 ska några orkesterkonserter och/eller musikproduktioner digitaliseras förutsatt att det är publikt och ekonomiskt motiverat.

Orkestern ska medverka vid aktuella operaproduktioner samt vid minst ett dansprojekt. Norrlandsoperans barnkör ska vara delaktig i minst ett orkesterprojekt per år.

Orkestern, hel eller i mindre grupperingar, ska turnera i regionen och några av produktionerna ska riktas mot barn och unga.

Norrlandsoperans musikstipendium ska delas ut för att uppmuntra ungdomar som musicerar inom den klassiska musiken och som bor i regionen.

Orkesteravdelningen ska om förutsättningar finns fortsätta vara en aktör i Nationellt centrum för musiktalanger samt vara en partner i Nätverket Musik i Norr.

Musik- och orkesteravdelningen ska under 2024 aktivt samarbeta med andra konstnärliga verksamheter inom Norrlandsoperan.

Övriga fokusområden för orkesteravdelningen:

- Orkesteravdelningen ska fortsätta arbetet för framtida orkesterturnéer, inspelningsprojekt för fonogram samt lokala, regionala, nationella och internationella samarbeten.
- Avdelningschefen ska aktivt arbeta för extern finansiering och samproduktioner av beställningsverk och andra projekt.
- Orkesteravdelningen ska under 2024 fortsätta att arbeta med rekrytering av musiker till orkestern för att fortsätta besätta de vakanta tjänsterna.
- Symfoniorkestern ska fokusera på utveckling av pedagogiska projekt, med ex samspelskonserter tillsammans med bl. a musik- och kulturskolor samt särskolor i regionen.

Not: Verksamhetsplan för det regionala musikuppdraget för år 2024 beslutas som ett addendum av Norrlandsoperans styrelse 220612.

Dans

Dansavdelningen ska genomföra dansprojekt och gästspel samt samproducerade produktioner. I samband med samproduktioner kan även residensverksamhet genomföras, antingen i Norrlandsoperans lokaler eller i regionen. Några av dansavdelningens produktioner ska framföras på Norrlandsoperans Stora Scen. Gästspel av Norrdans är prioriterade inom ramen för samarbetet inom Norrlands nätverk för musikteater och dans (NMD).

Dansavdelningen har i uppdrag att arrangera turnéer i regionen där huvudfokus ska vara projekt riktade till barn och ungdom, gärna med medskapande inslag. Samarbeten i regionen sker i nära dialog med Dans i Västerbotten (DiV).

Lokala, regionala, nationella som internationella samarbeten är en förutsättning för hållbara samproduktioner och är ett värdefullt komplement till publikarbete. Danskunskapande samt processinriktade pedagogiska insatser och aktiviteter med fokus på publikutveckling är prioriterade insatser i dansavdelningens arbete.

Danskunskapande möten ska arrangeras mellan danskonstnärer och publik, såväl i workshops, community-projekt, öppna repetitioner som samtal. Lokala samarbeten och samarrangemang med föreningar ska utvecklas t ex kring social dans.

Norrlandsoperan ska fortsätta att vara en engagerad part Dansnät Sverige. Dessutom ska internationella nätverk som International Network for Performing Arts och European Dance Network samt kontakter till olika nordiska samarbetspartner utvecklas för utbyten och programarbete.

Up North – HipHop-satsningen för ungdomar ska fortsätta arrangeras med ett anpassat upplägg utifrån befintliga ramar med föreställningar, battle, workshopverksamhet och community-främjande insatser.

Ett mindre antal projekt ska digitaliseras och erbjudas publiken där det är publikt och ekonomiskt motiverat. Det digitala dans- och performanceutbudet har huvudfokus på danskunskapande aktiviteter i mindre skala.

Under 2024 ska hållbarhetsperspektivet beaktas för dansproduktioner.

Norrlandsoperan är huvudman för den regionala danskonsulentverksamheten Dans i Västerbotten och verksamheten ingår i Norrlandsoperans dansavdelning. Dans i Västerbotten ska verka för att dans ges en större plats i invånarnas vardag med fokus på barn och unga samt öka kunskapen om danskonsten i regionen, vara ett stöd för dem som yrkesmässigt eller på fritiden vill arbeta med och för dansen samt bidra till att stärka dansens ställning.

Dansavdelningen ska aktivt verka för ett utökat samarbete med andra konstnärliga verksamheter inom Norrlandsoperan. Minst ett samarbete mellan dans- och musikavdelningen ska genomföras varje år.

Övriga fokusområden för dansavdelningen:

- Danschefen ska fortsätta arbeta strategiskt och aktivt med extern finansiering, samproduktion och samverkan lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Konst

Vita Kuben är Norrlandsoperans rum för samtida konst. Verksamheten ska under året genomföra maximalt sex utställningar eller motsvarande. Huvudfokus ligger på samtiden med ljud-, video- och performancekonst av lokala, regionala, nationella och internationella konstnärer. Installationer och en del av den pedagogiska verksamheten genomförs i samarbete med konstenheten Umeå Kultur.

Vita Kuben är en del av IASPIS i Umeå, Konstnärsnämndens internationella residensprogram för bild- och formkonstnärer.

Övriga fokusområden för Vita Kuben:

- Fortsätta ett nära samarbete med Norrlandsoperans konstnärliga avdelningar.
- Ha en nära dialog med restaurang Elektra för samverkan och samarbeten.

Särskilda satsningar

Organisation.

Under 2024 genomförs en omorganisation som grundar sig på den översyn av organisationen som genomförs under 2023.

Internationell scenkonstfestival 2024.

Under våren 2024 arrangeras en internationell scenkonstfestival som innehåller opera, musik och dans/performance med både svenska och internationella artister.

Samarbeten med restaurang Elektra

De konstnärliga avdelningarna ska i samarbete med restaurang Elektra arrangera föreläsningar, mindre konserter eller afterwork-program under 2024 och minst tre aktiviteter/avdelning ska arrangeras under året.

*Beslutad av Norrlandsoperans styrelse 2022-12-06
som tillägg till Norrlandsoperans Verksamhetsplan
för 2024 (fastställd av NO:s styrelse 22-09-23).*

Verksamhetsplan 2024 för det regionala musikuppdraget, Norrlandsoperan.

Musikavdelningen ska genom konsulentverksamhet bidra till att stärka dialog och samverkan mellan olika aktörer inom regionens musikliv samt främja och utveckla tillgången till professionell musik för länets invånare utifrån Norrlandsoperans övergripande vision och strategi att vara nyskapande. Barn och unga är en prioriterad målgrupp genom bland annat pedagogiskt arbete och medskapande aktiviteter. Avdelningen ska arbeta konsultativt med branschdagar och workshops för aktörer inom det regionala musiklivet samt ex. samspelsaktiviteter. Nya samarbeten i regionen och stöd till nya unga arrangörer ska prioriteras i såväl planering som publikarbete.

Musikavdelningen ges i uppdrag att utöver ovan nämnda även genomföra produktioner med fria musikaktörer för turnéverksamhet i regionen. 60% av utbudet ska riktas till barn och unga. Utövare från regionen ska involveras i musikavdelningens produktioner. Samarbeten ska ske inom ramen för bl. a. MOTILI och Musik i Norr och samarbetet med Alva Kulturcentrum vid regionens sjukhus i Umeå, Skellefteå och Lycksele ska prioriteras.

Musikavdelningen ska aktivt samarbeta med orkesteravdelningen samt andra konstnärliga verksamheter inom Norrlandsoperan

Övriga fokusområden för musikavdelningen:

- Tillsammans med orkesterledning säkerställa en långsiktig planering av orkesterns medverkan i produktioner i regionen med fokus på barn och unga.
- Stärka konsulentverksamheten med fokus på branschdagar, workshops och inspirationsdagar för regionens aktörer.